

Commissaris van de Koning

Aan:

Burgemeesters en gemeentesecretarissen in de provincie Noord-Brabant

Onderwerp

Aankondiging Brabantse norm weerbare overheid

Geachte burgemeesters en gemeentesecretarissen,

In Noord-Brabant maken de gemeenten en de provincie al ruim tien jaar deel uit van de brede beweging tegen ondermijning. Samen met politie, het OM en de Belastingdienst wordt niet alleen stevig ingezet op integrale casuïstiek maar ook op de versterking van de bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid. Inmiddels is met zowel publieke als ook private partners een integrale aanpak van preventie tot repressie opgebouwd. Deze aanpak wordt al even zovele jaren ondersteund vanuit het samenwerkingsverband Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland, waarvan de deelnemende overheidsorganisaties zelf de sturende en drijvende kracht zijn.

De weerbare overheid als essentieel onderdeel

Om tegenwicht te kunnen blijven bieden tegen ondermijning is een weerbare overheid essentieel. De actuele context van verhardende georganiseerde criminaliteit en de toenemende mate van agressie tegen en intimidatie van bestuurders, ambtenaren en volksvertegenwoordigers verhogen de urgentie om de weerbaarheid van onze overheidsorganisaties te versterken. Bestuurlijke weerbaarheid is en blijft dan ook een belangrijk onderdeel van het 'Breed offensief tegen georganiseerde criminaliteit' van het kabinet.

Brabantlaan 1

Postbus 90151

5200 MC 's-Hertogenbosch

Telefoon (073) 681 28 12

Fax (073) 680 76 80

www.brabant.nl

IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid

openbaar vervoer en fiets:

www.brabant.nl/route

Datum

16 mei 2022

Ons kenmerk

Brabantse norm

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

C.W.A. Klumpenaar

Telefoon

(06) 52 79 41 19

Email

cklumpenaar@brabant.nl

Bijlage(n)

1

Het versterken van de weerbare overheid is geen nieuwe ambitie. Zeker in Brabant wordt hier – zowel binnen als buiten de context van de ondermijningsaanpak – al flink geïnvesteerd. Onder andere door de ‘Piramide naar fitte gemeenten’ hebben gemeenten en provincie op individueel niveau al beter inzicht gekregen in hun weerbaarheid en, hierbij ondersteund door Taskforce-RIEC, concrete plannen gemaakt om deze te versterken.

Datum
16 mei 2022
Ons kenmerk
Brabantse norm

Thema's als bewustwording, integriteit, Veilige Publieke Taak, informatiepositie, bestuurlijk instrumentarium en communicatie daarover staan al langere tijd op de bestuurlijke agenda. De ene gemeente is daarin verder dan de andere, waarbij logischerwijs ook schaalgrootte een rol speelt. We zijn dus allemaal met onze weerbaarheid bezig maar niet allemaal op dezelfde manier en niet allemaal op hetzelfde niveau. Dat is ook helemaal niet erg, maar wat eigenlijk wel zou moeten is dat iedere gemeente en de provincie – als het gaat om haar weerbaarheid – in ieder geval voldoet aan een bepaald basisniveau.

Naar een gezamenlijk basisniveau

Wat nog ontbreekt is dus een gezamenlijk basisniveau voor de weerbare overheid, of anders gesteld, een ondergrens, waaraan alle Brabantse gemeenten en de provincie zich committeren. Dit basisniveau willen we nu vastleggen in de Brabantse norm weerbare overheid. Met één gezamenlijk gedragen norm stellen we ons ten doel dat overtreders van wet- en regelgeving overal in Brabant dezelfde behandeling krijgen. Oftewel dat ‘de dijken overal even hoog zijn’.

Criminelen in het bijzonder houden zich niet aan gemeentegrenzen en zoeken steeds naar zwakke plekken. Wanneer één partij druk uitoefent, bestaat het risico dat zij hun heil elders zoeken, het zogenoemde ‘waterbedeffect’. Het is kapitaalvernietiging als je schaarse capaciteit op één plek investeert, terwijl kwaadwillenden op een andere plek gewoon doorgaan. Dat willen we tegengaan.

Basis voor samenwerking, organisatiebreed!

Weerbaarheid is nadrukkelijk een organisatiebrede aangelegenheid die het domein van de openbare orde en veiligheid overstijgt. Noodzakelijk is een gedragen en duurzame beweging waaraan de hele organisatie vanuit eigen rollen en verantwoordelijkheden een bijdrage levert: van burgemeester, college, gemeentesecretaris en gemeenteraad tot het ambtelijk apparaat. Hetzelfde geldt uiteraard voor de provincie.

Het stellen van een gezamenlijk basisniveau moet ons uitdagen om hier ook samen naartoe te werken, daarbij van en met elkaar te leren en elkaar hierop aan te spreken. Zo wordt niet steeds het wiel opnieuw uitgevonden en schaarse capaciteit optimaal benut.

Groeimodel om samen op voort te bouwen

We zien het basisniveau als een groeimodel, een voorlopige ondergrens die dient als fundament om samen op voort te bouwen. Het laat zien wat nodig is om de basis op orde te krijgen, voor grote én kleine gemeenten. In de loop van de tijd kan blijken dat de norm moet worden bijgesteld om voldoende effectief te blijven tegen ondermijning. Uiteraard staat het gemeenten vrij om – liefst in gezamenlijkheid – een weerbaarheidsniveau na te streven dat boven het basisniveau uitstijgt.

Datum

16 mei 2022

Ons kenmerk
Brabantse norm

Totstandkoming Brabantse norm

Het netwerk van integrale overheidspartners in Brabant – in het bijzonder de gemeenten en de provincie – geven aan groot belang te hechten aan het verder versterken en borgen van de weerbare overheid. Om die reden is de commissaris van de Koning in Noord-Brabant Ina Adema – vanuit haar rol als portefeuillehouder Weerbare Overheid – met het initiatief gekomen voor een ‘Brabantse norm weerbare overheid’. In opdracht van het Algemeen Bestuur Taskforce-RIEC is de Brabantse norm vervolgens in een gezamenlijk proces, en zoveel mogelijk ‘van onderop’, tot stand gebracht.

Om te komen tot een gedragen basisniveau, zijn we bij het opstellen van de Brabantse norm vanaf de start opgetrokken met gemeenten en de provincie op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau. We zijn aan de slag gegaan met vragen als: wat moet je minimaal geregeld hebben om een weerbare overheid te zijn? Hoe kunnen we samen optrekken in het versterken van onze weerbaarheid en wat regelen we individueel? Wat is een logisch gremium om de norm tot uitvoering te brengen? Daarnaast is uiteraard gebruik gemaakt van de bestaande expertise op het thema weerbare overheid binnen en buiten onze regio. In het proces is nauw samengewerkt met de provincie Zeeland, waar in een parallel traject een vergelijkbare Zeeuwse norm weerbare overheid tot stand is gekomen.

Een passend handelingsperspectief en ondersteuningsaanbod

In samenwerking met het netwerk brengt Taskforce-RIEC een passend handelingsperspectief en ondersteuningsaanbod bij de Brabantse (en Zeeuwse) norm in kaart. Daarmee wordt tevens voorzien in de borging van het versterkingsprogramma Bestuurlijke Weerbaarheid (inmiddels ‘Weerbare Overheid’).

U ontvangt de Brabantse norm, die op 18 mei 2022 ook wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur Taskforce-RIEC, als bijlage bij deze brief. Het streven is erop gericht om de Brabantse norm een plaats te geven in bestaande beleids- en uitvoeringsplannen, zoals de Integrale Veiligheidsplannen, het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant en het Regionaal Beleidsplan Zeeland

West-Brabant. Concreet vragen we u als gemeente om zich aan de Brabantse norm te committeren en deze in gezamenlijkheid tot uitvoering te brengen.

Wij rekenen op uw steun in het verder versterken van de weerbare overheid in al haar geledingen en zien ernaar uit om hierin samen op te trekken. We zijn ervan overtuigd dat de Brabantse norm weerbare overheid ons hierbij gaat helpen. Met vragen over de brief of de inhoud van de Brabantse norm kunt u terecht bij weerbare.overheid@taskforce-riec.nl.

Datum

16 mei 2022

Ons kenmerk
Brabantse norm

Met vriendelijke groet,

Ina Adema, commissaris van de Koning in de provincie Noord-Brabant en portefeuillehouder Weerbare Overheid, Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland

Ad van Mierlo, directeur Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland